

UCHWAŁA NR 75/XII/2015
RADY GMINY GÓRA ŚW. MAŁGORZATY
z dnia 21 grudnia 2015 roku

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy
Góra Św. Małgorzaty na lata 2016-2018**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 1515) art. 176 pkt 1, art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013r poz. 135 z późn.zm.)

Rada Gminy Góra Św. Małgorzaty uchwala :

§ 1. Program Wspierania Rodziny Gminy Góra Św. Małgorzaty na lata 2016-2018 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Góra Św. Małgorzaty.

§ 3. Uchwała wchodzi życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2016r.

PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY

Przebono
mgr Przemysław Grabarczyk

Załącznik do Uchwały Nr 75/XII/2015
Rady Gminy Góra Św. Małgorzaty
z dnia 21 grudnia 2015 roku.

PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
GMINY GÓRA ŚW. MAŁGORZATY
NA LATA 2016-2018

Góra Św. Małgorzaty 2015r.

Spis treści

I.	Wstęp.....	3
II.	Diagnoza społeczna.....	4
III.	Cele, zadania, realizacja Programu.....	7
IV.	Realizatorzy i adresaci Programu.....	9
V.	Przewidywane efekty.....	10
VI.	Źródła finansowania.....	10
VII.	Monitoring i ewaluacja.....	10

I. Wstęp

Pierwszy Program Wspierania Rodziny w gminie Góra Św. Małgorzaty opracowano na lata 2013- 2015. Przyjęty został Uchwałą Nr 171/XXVIII/2013 Rady Gminy Góra Św. Małgorzaty z dnia 24 września 2013r. i był odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z powyższą ustawą samorząd gminy powinien realizować następujące zadania:

- 1) opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystent rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzieleniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Podstawą działań ujętych w programie jest :

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn.zm.),
 - ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2015r. poz.332 z późn.zm.),
 - ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U z 2015r.poz.163 z późn.zm.)
 - ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 1390),
 - ustawa z dnia 29 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 1286),
 - ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 875).
- Program Wspierania Rodziny jest spójny z zapisami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Góra Św. Małgorzaty na lata 2015-2022

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny.

II. Diagnoza społeczna

Diagnoza społeczna dokonana została w oparciu o analizę danych sprawozdawczych prowadzonych przez GOPS w Górze Św. Małgorzaty oraz danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowego Urzędu Pracy.

Gmina Góra Św. Małgorzaty jest gminą wiejską, liczącą 4 469 mieszkańców (dane Urzędu Gminy na dzień 30.09.2015r.) Głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Niewielka liczba przedsiębiorstw na terenie gminy wiąże się z ograniczoną liczbą miejsc pracy i występowaniem zjawiska bezrobocia. Według stanu na dzień 30.09.2015 r., liczba osób bezrobotnych z terenu gminy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łęczycy wynosiła 137, w tym długotrwale bezrobotni 97 osób.

Większość zadań z zakresu polityki społecznej na szczeblu gminy realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Z analiz danych sprawozdawczych prowadzonych przez GOPS wynika, że niezbędna jest praca w zakresie wsparcia rodzin.

Tabela nr 1 i 2 przedstawia główne powody udzielania wsparcia osobom i rodzinom w latach 2013, 2014 i półroczu 2015r. oraz strukturę liczebności rodzin z dziećmi korzystających z pomocy w latach 2013 i 2014

Tabela nr 1 Główne powody udzielania świadczeń z pomocy społecznej

wyszczególnienie	2013r.	2014r	I półrocze 2015r.
Liczba osób i rodzin objętych pomocą w tym z powodu:	129	157	104
ubóstwo	62	78	61
bezdomność	4	3	1
potrzeby ochrony macierzyństwa	18	23	18
w tym wielodzietność :	16	22	17
bezrobocia	39	44	37
Niepełnosprawności	34	36	31
Długotrwałej i ciężkiej choroby	28	36	24
Bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstw domowego w tym:	10	17	15
- rodziny niepełne	6	13	13
-rodziny wielodzietne	3	2	2
Przemocy	1	1	0
Sytuacja kryzysowa	0	1	1
alkoholizmu	3	3	2
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	4	3
Zdarzenia losowe	1	1	1

Źródło danych: GOPS w Górze Św. Małgorzaty

Tabela nr 2 struktura liczebności rodzin z dziećmi korzystających z pomocy

Lp.	Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	
		2013	2014
1	Rodziny z dziećmi ogółem	87	113
2	o liczbie dzieci:		
	1	30	43
	2	10	10
	3	11	16
	4	15	17
	5	11	14
	6 i więcej	10	13

Źródło danych: GOPS w Górze Św. Małgorzaty

Z powyższych danych wynika, że w 2013 r. ze świadczeń pomocy społecznej korzystało 129 rodzin, w 2014 r. 157 i w I półroczu 2015r. 104. Przedstawione dane wskazują, że problemami które najczęściej występują w rodzinach jest ubóstwo i bezrobocie, oraz że z pomocy korzysta w większości rodzina z 1 dzieckiem.

Wśród pomocy kierowanej do rodzin należy wymienić wsparcie finansowe w postaci zasiłków okresowych, celowych oraz pomoc z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Z programu dożywiania skorzystało w 2013 r. – 104 osób w 2014 r – 155 osób.

Tabela nr 3. Świadczeniobiorcy „Programu dożywiania „

Świadczeniobiorcy	Liczba osób			
	posiłki		zasiłki	
	2013	2014	2013	2014
Dzieci do 7 roku życia	30	44	0	0
Młodzież do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	32	74	0	0
Pozostałe osoby	5	8	37	29
razem	62	126	37	29

Źródło danych: GOPS w Górze Św. Małgorzaty

Kolejną formą wsparcia finansowego rodzin są świadczenia rodzinne w postaci zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych np.: dodatek z tytułu wielodzietności, z tytułu zamieszkiwania lub dojazdu do miejscowości poza teren gminy, w której znajduje szkoła. Przyznawane są również świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Od kilku lat Gmina Góra Św. Małgorzaty realizuje program pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego i zasiłków szkolnych. Stypendium szkolne może otrzymać rodzina na dziecko jeżeli spełnia kryteria uprawniające do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej. Z tej formy pomocy skorzystało w 2013 r. 97 uczniów i 2 zasiłki szkolne, w 2014 r. – 92 stypendia i 2 zasiłki szkolne

Ważnym zagadnieniem w ramach wsparcia rodzin jest przeciwdziałanie zjawisku alkoholizmu i przemocy w rodzinie.

Tabela nr 4 i 5 wskazuje problem alkoholizmu i przemocy w rodzinie

Tabela nr 4 działalność GKRPA w Górze Św. Małgorzaty

wyszczególnienie	lata		
	2012	2013	2014
Liczba osób, z którymi przeprowadzono rozmowy interwencyjno – motywujące	8	7	12
Liczba spraw skierowanych do Sadu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego	2	2	7

Źródło danych : GKRPA w Górze Św. Małgorzaty

Tabela nr 5 zjawisko przemocy w rodzinie w Górze Św. Małgorzaty

wyszczególnienie	lata		
	2012	2013	2014
Liczba ogółem sporządzonych Niebieskich Kart w tym przez:	6	6	9
- ośrodek pomocy społecznej	4	2	3
- policję	2	4	6

Źródło danych: GOPS w Górze Św. Małgorzaty

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomani organizowane są m.in. kolonie letnie dla dzieci, warsztaty profilaktyczne w szkołach.

Kolejnym zagadnieniem jest wsparcie rodzin przez kuratorów sądowych. Dane na temat liczby rodzin, o do których została ograniczona władza rodzicielska można przedstawić jedynie z terenu działania Sądu Rejonowego w Łęczycy. Na podstawie danych należy stwierdzić iż w latach 2012 -2014 liczba rodzin, których przynajmniej jedno z rodziców ma ograniczoną władzę rodzicielską i wynosiła odpowiednio w 2012r. – 162, w 2013r.- 165, w 2014r. - 164

W sytuacji, gdy rodzice zostają pozbawieni praw rodzicielskich lub te prawa zostają im ograniczone, nadzór kuratora sądowego lub asystenta rodziny nie przynosi oczekiwanych efektów dziecko umieszczane jest w pieczy zastępczej.

Tabela nr 6 Dzieci z terenu Gminy Góra Św. Małgorzaty przebywające w pieczy zastępczej

wyszczególnienie	Lata		
	2012	2013	2014
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej			
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w tym:			
- w rodzinach zastępczych spokrewnionych	2	2	3
- w rodzinach zastępczych zawodowych	3	3	3
- w rodzinach zastępczych niezawodowych	0	0	1
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	1	1
Liczba dzieci w rodzinnym domu dziecka	0	1	1

Źródło danych: PCPR w Łęczycy

Zgodnie z ustawą z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej gmina współfinansuje koszty pobytu dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.

Wydatki Gminy Góra Św. Małgorzaty w tym zakresie obrazuje tabela nr 7

Tabela nr 7 wydatki Gminy Góra Św. Małgorzaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

wyszczególnienie	lata		
	2012	2013	2014
Wydatki ponoszone przez gminę w ramach współfinansowania kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej	10 528,38	15 860,48	32 321,77

Źródło danych: GOPS w Górze Św. Małgorzaty

Aby zapobiegać sytuacjom, w których dzieci należy odebrać z ich naturalnego środowiska oraz aby przywrócić władzę rodzicielską rodzicom, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, rodzinie zostaje przydzielony asystent rodziny. W Gminie Góra św. Małgorzaty asystent rodziny zatrudniony jest asystent rodziny od 2015r. W I półroczu 2015 r. wsparciem asystenta rodziny objęto 7 rodzin

III. Cele, działania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Celem głównym Programu jest stworzenie warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej..

Cele szczegółowe Programu

- 1) Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- 2) Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej celem przywrócenia do prawidłowego funkcjonowania;
- 3) Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się pomocą rodzinie dysfunkcyjnej

Cel 1: Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny

Lp	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Wspieranie działań dotyczących upowszechniania informacji o uprawnieniach dla rodziny oraz instytucjach i formach pomocy wspierających rodzinę	2016-2018	Wszystkie podmioty uczestniczące w programie	Ilość artykułów w lokalnej prasie, ilość plakatów, ulotek
2.	Prowadzenie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz udział w programach profilaktycznych rodziców	2016-2018	Wszystkie podmioty uczestniczące w programie	Liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych

Cel 2. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej celem przywrócenia do prawidłowego funkcjonowania.

Lp	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej: -udzielanie pomocy w formie zasiłków okresowych, celowych, - pomocy w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży w szkołach, -kwalifikowanie rodzin do pomocy z programu operacyjnego „Pomoc żywnościowa 2014-2020, - udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy w formie stypendium, wyprawek szkolnych	2016-2018	GOPS Urząd Gminy PKPS w Łęczycy	-liczba rodzin i dzieci objętych pomocą finansową, pomocą w formie dożywiania, stypendium i żywności z programu FEAD
2	Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka: -prowadzenie pracy socjalnej - wsparcie asystenta rodziny - tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych, -ustanowienie rodzin wspierających (w razie potrzeby), - organizowanie czasu wolnego dzieciom w formie kolonii, wycieczek, zajęć pozalekcyjnych, - zapewnienie rodzinom dostępu do specjalistycznego poradnictwa	2016-2018	GOPS, Urząd Gminy, placówki oświatowe, GKRPA, PCPR Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łęczycy	-liczba osób objętych pracą socjalną i wsparciem asystenta rodziny -ilość grup wsparcia, grup samopomocowych, rodzin wspierających -ilość kolonii, wycieczek, zajęć pozalekcyjnych i dzieci biorących udział, - liczba osób objętych poradnictwem
3	Działania zaradcze oraz interwencyjne w przypadkach gdzie zagrożone jest bezpieczeństwo rodziny a w szczególności dziecka	2016-2018	GOPS, placówki oświatowe, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA	Liczba rodzin objętych działaniami GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego
4.	Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	2016-2018	GOPS	Liczba umieszczonych dzieci

Cel 3. Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się pomocą rodzinie dysfunkcyjnej

Lp	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Współpraca z instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz rodziny	2016-2018	GOPS, placówki oświatowe, Policja, PCPR, Sąd Rejonowy, ZKSS w Łęczycy, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe	Liczba spotkań, przekazanych informacji
2.	Doskonalenie kadry- szkolenia dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny, rodzin wspierających, nauczycieli, członków Zespołu Interdyscyplinarnego i GKRPA oraz innych specjalistów	2016-2018	Urząd Gminy, GOPS, placówki oświatowe	Liczba szkoleń, konferencji

IV. Realizatorzy i adresaci Programu

1.Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty przy współpracy z:

- 1) Urzędem Gminy w Górze Św. Małgorzaty,
- 2) Placówkami oświatowymi
- 3) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przemocy w rodzinie
- 5) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęczycy
- 6) Sądem Rejonowym w Łęczycy,
- 7) Zespołem Kuratorskiej Służby Sadowej w Łęczycy,
- 8) Powiatową Poradnią Psychologiczną w Łęczycy,
- 9) Placówkami służby zdrowia,
- 10) Komendą Powiatową w Łęczycy

2.Gminny Program wspierania rodziny adresowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie gminy Góra Św. Małgorzaty, zwłaszcza rodzin doświadczających problemów w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, z problemem ubóstwa oraz zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz rodziny, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie.

V. Przewidywane efekty

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być :

- 1) Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego,
- 2) Zintegrowanie działań na rzecz dzieci i rodzin biologicznych, zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 3) Zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do różnych form pieczy zastępczej.

VI. Źródła finansowania

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) Środki własne gminy zaplanowane na dany rok budżetowy w planie finansowym GOPS w Górze Św. Małgorzaty,
 - 2) Dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych i własnych gminy z zakresu pomocy społecznej oraz programów rządowych z zakresu wspierania rodziny
- Zadania ujęte w Programie mogą być także finansowane z innych źródeł przewidzianych przepisami prawa.

VII. Monitoring i ewaluacja

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych działań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora Programu- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty w celu oceny czy Program osiąga założone cele. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Św. Małgorzaty będzie ,co roku przedkładał Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY

mgr Przemysław Grabarczyk